

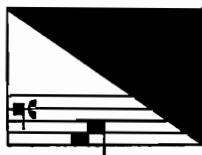
CORPVS SCRIPTORVM DE MVSICA

19

ARS (MVSICAE)

JOHANNIS BOEN

Edidit
F. ALBERTVS GALLO

AMERICAN INSTITUTE OF MUSICOLOGY
1972

CORPUS SCRIPTORUM DE MUSICA

Prof. Gilbert Reaney

General Editor

JOHANNES BOEN

ARS (MUSICAE)

Edited by

F. ALBERTO GALLO

AMERICAN INSTITUTE OF MUSICOLOGY
Armen Carapetyan, Ph. D., Director

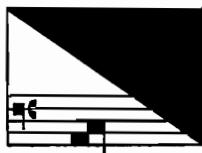
CORPVS SCRIPTORVM DE MVSICA

19

ARS (MVSICAE)

JOHANNIS BOEN

Edidit
F. ALBERTVS GALLO

AMERICAN INSTITUTE OF MUSICOLOGY
1972

© 1972 BY ARMEN CARAPETYAN

CONTENTS

INTRODUCTION	9
TEXT OF THE TREATISE	15
APPENDIX	40

INTRODUCTION

Johannes Boen was probably born in Noordwijk in the first half of the 14th century. He completed studies in law then became priest. He attended the university in Oxford and perhaps also in Paris. In 1357 he wrote his treatise, *Musica*. From 1358 to his death in 1367 he was parish priest in Rijnsburg.¹

Boen wrote also another treatise on music: *Ars*, which is here published for the first time as come down to us in the following manuscripts

- L London, British Museum, Add. 23220
Paper, 15th century, mm. 218 × 145
- 1r Quoniam quidem antelapsis temporibus...
... procedere dei gratia mediante.
Cum autem cuius toni ...
- 7r ... quas quia bono modo notari non possent
hic ponere non curavi.
- 7r Sequitur secundus liber scilicet de contrapuncto.
[M]oderni cantores ab antiquorum usu philosophorum discrepare nolentes ...
- 11v ... securum iter invenire poterit per ea atquirere
quod fundamentum. Et sic est finis secundi
tractatus.
- 11v Sequitur tertius tractatus de cognitione notularum
cum suis pertinentiis practicabilibus.
[Q]uilibet igitur in arte practica mensurabilis
cantus ...

¹ For biographical notes and for the edition of the *Musica*, cf. W. Frobenius, *Johannes Boens Musica und seine Konsonanzenlehre*, "Freiburger Schriften zur Musikwissenschaft 2," Stuttgart 1971.

[I]

1 ¹[Ex. 1] ♩ • ♪ Hec sunt quatuor note, quibus omnis mensurabilis contexitur cantelena. ²Quarum prima longa, secunda brevis, tertia semibrevis, et ultima minima nuncupatur.

³Non quin longior sonus aut minor dari possit quocumque sono dato, sed ideo hiis quatuor dumtaxat contenti simus, ut presens nostra scientia habeat certam metam; ne si de duplicibus longis et adhuc longioribus, item de semiminimis et adhuc minutioribus tractemus, ad infinitatem prolabamur.

⁴Omnium enim natura constantium positus est terminus et ratio magnitudinis et augmenti, nec anhelitus hominis sufficere posset ad tante diuturnitatis vocis sub uno spiritu pronunciationem, sic nec auris iocunditatem caperet si sonus forte fieret adeo diminutus. ⁵Quare autem sic vocentur, voluntatis questio est. ⁶Sed ecce qualiter figurentur: due prime sicut et due ultime in qualitate corporum convenient, et stat earum differentia in quodam tractulo, qui tractulus nomine plica vocari potest vel proprietas vel cauda. ⁷Et quamvis longa sic signamus cum cauda descendente, potest nihilominus cauda eius ascendere, ut hic: [Ex. 2] ♪ , maxime quando textui adeo vicina steterit, ut textus eius descendenter caudam offuscare cogeretur. ⁸Scribunt aliquotiens aliqui longam cum dupli cauda, quod magis faciunt propter decentiam quam necessitatem, ut hic: [Ex. 3] ♩ ♪ .

⁹In quibus positionibus attenditur que sit cauda eius longior, ut si posterius latus, quod dextrum vocant, longiorem caudam contineat, continebit et nomen longe, si e contra, nominabitur ipsa brevis. ¹⁰Sic ergo patet breviter cognitio omnium quatuor notarum per se positarum et extra ligaturam.

1 6 tractulo: tractatu **L** tractu **V**

tractulus: tractatus **L** om **V**

9 attenditur **V** om **L**

nominabitur *bis del L*

lius est cum de duobus numeris maior numerus habet totum minorem et insuper eius alteram partem, ut sunt tria ad duo: nam in tribus sunt duo et media pars eorum, id est unum; vel sex ad quatuor, vel novem ad sex, vel duodecim ad octo. ⁸Ex hoc numero qui hemiolius dicitur simphonia nascitur que diapente nuncupatur, practiceque quinta. ⁹Duplaris numerus est cum de duobus numeris minor bis in maiore habetur vel maior bis minorem vincit, ut sunt quatuor ad duo, sex ad tria, octo ad quatuor, decem ad quinque, sex ad duodecim. ¹⁰Ex hoc duplari numero nascitur simphonia que vocatur diapason, practice vero octava. ¹¹Triplaris numerus est cum de duobus numeris minor numerus in maiore habetur, ut sunt tria ad unum, sex ad duo, novem ad tria, vel duodecim ad quatuor. ¹²Ex hoc numero triplari procedit simphonia que dicitur dyaplodion kay dyapente, id est diapason cum diapenthe, practice vero duodecima; et dicitur dyaplodion a dya quod est duo, quia duobus in monocordo tenet passibus et plosis grece quod est duplatio latine. ¹³Quadruplaris numerus est cum de duobus numeris minor in maiore quater numeratur, ut est quatuor ad unum, octo ad duo, et duodecim ad tria. ¹⁴Qui numerus facit simphoniam quam musici bisdiapason testare noscuntur, practice vero duplex octava vel quindecima. ¹⁵Epogdous vero numerus est qui intra se habet numerum minorem et insuper eius octavam partem, ut sunt novem ad octo, vel octodecim ad sedecim,

---

9	Duplaris	{	octava	<i>marg V</i>
	Diapason			
11	Triplaris	{		
	Diaplodion			
	Diapason cum diapenthe		duodecima	<i>marg V</i>
13	Quadruplaris	{		
	bisdiapason		quindecima	<i>marg V</i>
	Duplex octava			
	numeris est minor	<i>del V</i>		
15	epogdous	{		
	tonus		secunda	<i>marg V</i>
	sesquioctava			